

Живана и Живану заменио Индијац

Станоје Симић и Василика Младеновић, на чијим су телима студенти Медицинског факултета 18 година изучавали анатомију, сахрањени уз све православне обичаје, а у учионици их „заменио“ нови, пластифициран леш, за који је плаћено чак 50.000 евра

Две читуље које је крајем прошле недеље дао овдашњи Медицински факултет, објављене у појединим дневним новинама, многим су привукле пажњу. Наиме, овај факултет се, уз све почасте, опростио од Станоја Симића и Василике Младеновић, који су сахрањени у две закупљене гробнице на Бозману, по свим православним обичајима, а опелу је присуствовало педесетак студената и професора Медицинског факултета.

То и не би било толико неуобичајено да Станоје није преминуо још

тешко закључити да су обоје били пацијенти Специјалне психијатријске болнице.

Не зна се да ли су своја тела завештали медицини, као ни да су имали рођаке.

Зна се само да нико није био заинтересован да преузме њихова тела и да их сахрани. Стога се само претпоставити да нису имали блиску родбину, а зна се и да нису никада били у браку. То су сви подаци који су доступни о њиховом животу.

лекар не сме да има такав став. Зато је веома важно да се студенти већ на првој години сусретну са лешом, објашњава проф др Небојша Арсенијевић, декан Медицинског факултета.

Он каже да се анатомија људског тела најлакше учи управо у пракси, када студенти могу да виде оно што уче из књига.

– То је неопходна основа да једног дана постану врхунски стручњаци и практичари у свом раду. Дуго смо се двоумили како да наставу анато-

СТАНОЈА И ВАСИЛИКУ МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ САХРАНИО ЈЕ УЗ СВЕ ПРАВОСЛАВНЕ ОБИЧАЈЕ

1986. године, а Василика три године раније.

Објашњење је у читуљама, у којима се каже да су њих двоје „завештањем својих тела омогућили да 18 генерација студената стекне знање из анатомије људског тела, као неопходне основе да једног дана постану врхунски стручњаци и практичари у свом раду”.

Дакле, реч је о лешевима на којима су студенти медицине годинама учили анатомију. Овај пар када је стигао на Медицински факултет назван је Мица и Лаза, па баба и деда и, на крају, добили су надимак по коме их генерације студената памте – Живан и Живана.

Ко су били Станоје и Василика

Станоје Симић рођен је 1934. године у селу Мочковац поред Трстеника. Преминуо је 1986. у општини Горња Топоница код Ниша. Василика је рођена 1922. године у селу Моклиште код Беле Паланке и такође је умрла у Горњој Топоници. Није

Посредством Центра за социјални рад додељени су Анатомском институту у Нишу. Тај институт је њихова тела држао у базену са формалином, а 1989. године Медицинском факултету у Крагујевцу додељени су као учило.

– Генерације студената медицине учили су се на тим телима. Последњих година није извођена настава на њима, већ су више служили да се студенти упознају са лешом. То је саставни део „посла” сваког лекара. Многи смрт сматрају изненадним догађајем, међутим,

ИЗЛОЖБА „СВЕТ ТЕЛА”

Доктор који шокира јавност

Име професор Гинтер фон Хагенса, који је измислио нови начин очувања лешева, познато је широм света, углавном због скандала, када је одлучио да своју науку представи свету и организује изложбу лешева под називом „Свет тела”.

Нико не спори да је учинио велику услугу науци измисливши технику импрегнације ткива специјалним полимером који се сада производи у Хајделбергу. Међутим, он је пожелио да изум подели са читавим светом, те је организовао изложбе у Берлину, Келну, Базелу, Бриселу и Јапану. Спектакл

је видело око осам милиона људи, тако да је она постала најуспешнија изложба свих времена, али је уједно и шокирао свет и изазвао буру протеста. Заговорници изложбе негирани су сензационалистички и финансијски аспект фон Хагенсовог предузећа, летежући сликаре од Леонарда, преко Рембранта до Фрагонара, и објашњавају да се доктор бори како за „анатомску уметност”, тако и за уношење науке међу обичне људе.

Већина лекара и научника сматра да је изложба „Свет тела” у супротности са лекарском етиком. Осуда је стигла и од цркве, а Гинтер Грас, чувени писац, назвао је фон Хагенса „новим доктором Менгелеом”.

„РЕД” ЗА ПЛАСТИФИЦИРАЊЕ

„Људски музеј”

Како је нови начин очувања лешева веома брзо заинтересовао све медицинске образовне установе, број наруџбина модела се повећава, али и број оних који желе да постану „научна училица”. До данас је доктору фон Хагенсу потписало више од четири хиљаде људи дозволу да се њихово тело употреби за пластифицирање.

Овај доктор већ је најавио жељу да оснује „Људски музеј”, сачињен од лешева препарираних силиконима и да на тај начин задужи човечанство.

мије наставимо. На крају смо се одлучили да набавимо нови модел леша, како би студенти били у прилици да што лакше схвате предавања, каже Арсенијевић.

Према његовим речима, лешевима на којима је извођена настава анатомије последњих година више нису били за то употребљиви. Наиме, на почетку сваке школске године предавач је припремао лешеве за наставу тако што би на поједине делове тела „отворио” кратким зарезом. Последњих година то није било могуће.

Арсенијевић нам је објаснио да су, упркос томе, лешевима били у добром стању и да ће такви остати и за 200 година, јер формалин је учинио своје!

Иначе, Станоје и Василика достојанствено су сахрањени, а у плану је и да им се подигну споменици.

Нови модел - Индијац

Њихова тела замениће најновија технологија из иностранства. Ново тело већ је стигло на Медицински факултет, а ускоро ће почети да се користи у настави.

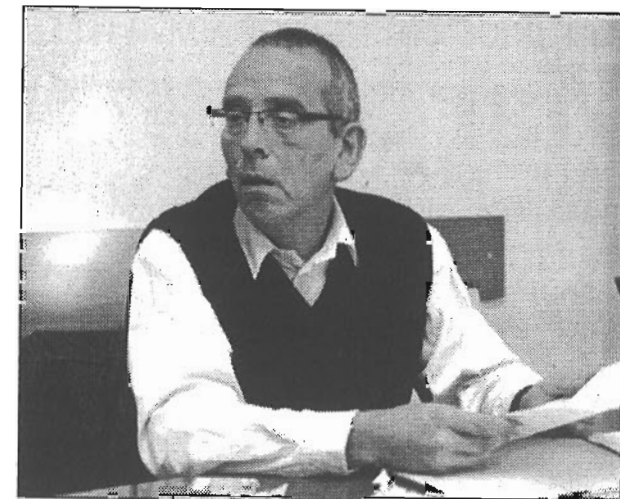
Реч је о правом људском телу који је методом пластификације у потпуности препарирано.

Ову технику усавршио је познати немачки доктор Гинтер фон Ха-

генс. Његова метода очувања лешева у савршеном стању састоји се од замењивања воде у ткиву силиконима. Препарирани лешевима не само што имају савршено природан изглед него су чврсти, суви и без мириса.

Он је усавршио ову методу пре двадесетак година и она се састоји од потапања леша у формол, а потом у ацетон ради губљења воде. Масти се растварају у топлом ацетону, а онда се приступа пуњењу ткива силиконима. Тело се ставља у вакуум где у току неколико недеља ацетон испарава, а на његово место улази силикон. Потом се тело вади из контејнера и даје му се неопходна поза, да би се на крају све заштитило посебним лаковима. Да би се пластифицирао један људски леш, неопходно је око хиљаду часова рада.

– Тело је приређено тако да се виде сви органи, што је веома битно у настави. Јасно се види структура мишића, нерава, крвних судова, унутрашњих органа. Прошли смо веома компликовану процедуру да би набавили овај модел – само припреме су трајале шест месеци. Иначе, плаћен је 49 хиљада евра, без царине и дажбина. У овом тренутку ми смо једини факултет у југоисточној Европи који има овакав модел, прича декан Медицинског факултета.

Проф. др Небојша Арсенијевић: Многи смрт сматрају изненадним догађајем, међутим, лекар не сме да има такав став. Зато је веома важно да се студенти већ на првој години сусретну са лешом

У пакету са овим моделом Медицински факултет је добио и препарирани зглоб и поједине унутрашње органе.

Иначе, идентитет новог леша није познат. Реч је о мушкарцу, а претпоставља се да је Индијац. О његовом животу ништа се не зна.

„Човек је висок док је жив, а кад умре онда је дугачак”, добро је позната реченица из „Маратонаца”. Зато ћемо рећи да нови модел није дугачак. Он ће у учионици за анатомију заменити покојне Василику Младеновић и Станоја Симића.

– Модел је смештен у вежбаоницу за анатомију и на њему је све веродостојно, осим очију. Кости лобање су делимично изрезане и кроз опну се види мозак. Кроз рез на грудима може да се види део плућа. Планирамо да ову просторију ре-новирамо и од ње направимо мали амфитеатар за 12 студената, како би се настава што лакше одвијала и како би сваки студент био у прилици да се детаљно упозна са анатомијом, објашњава Арсенијевић. Нови модел за сада нема име, само ознаку ГП 009. Али, сигурно је да ће му га студенти убрзо дати.

Мирослав ЧЕР

ПРАВО ЉУДСКО ТЕЛО ПРЕПАРИРАНО МЕТОДОМ ПЛАСТИКАЦИЈЕ: НОВИ ЛЕШ ЗА ВЕЖБЕ, ПРЕТПОСТАВЉА СЕ ДА ЈЕ ИНДИЈАЦ

